

2025/11

INKESTA:

**SAREAK ETA LOTURAK: NOLA
ERLAZIONATZEN GARA**

AURKIBIDEA

1. SARRERA.....	1
2. PARTE-HARTZEAREN ANALISIA	2
3. GIPUZKOAKO EMAITZAK	3
3.1. PROFIL SOZIODEMOGRAFIKOA	3
3.2. HARREMANETAN ETA GIZARTEAN DAUDEN PERTZEPZIOAK	7
3.3. BIZI PROIEKTUA ETA ZAINZA	12
3.4. LEHENTASUNAK ETA HARREMANETARAKO FAKTOREAK.....	13
4. BARRUTIEN ARTEKO JOERA NAGUSIAK	15
4.1. PROFIL SOZIODEMOGRAFIKOA	16
4.2. HARREMANETAN ETA GIZARTEAN DAUDEN PERTZEPZIOAK.....	18
4.3. BIZI PROIEKTUA ETA ZAINZA.....	19
4.4. LEHENTASUNAK ETA HARREMANETARAKO FAKTOREAK.. ..	20
5. ONDORIO OROKORRAK	21

01

SARRERA

Ikerketa honen helburu nagusia herritarrek elkarren artean nola erlazionatzen diren pertzepzioa da, zehazkiago, besteekin mantentzen ditugun sare eta loturei buruz ikertzea, soziometroa.etorkizunaeraikiz.eus parte-hartze plataforman egindako inkesta baten emaitzen bidez, Glzkuko Foru Aldundiaren gobernantza parte-hartzaileagoa sustatzeko.

Soziometroa entzute aktiboko tresna bat da, Gipuzkoako herritarren iritzia biltzen dituena gizarte, politika eta ekonomia erronkari buruz.

Herritarren barometroak funtsezko tresnak dira gizarte-errealitateak ulertzeko eta parte-hartze aktiboa sustatzeko. Joerak detektatzeko, kezka komunak ezagutzeko eta herritarrei erabakiak hartzerakoan ahotsa emateko aukera ematen digute. Herritarren parte-hartzearen bidez, gizarte informatuago eta konprometituago bat eraikitzen laguntzen dugu.

02

PARTE-HARTZEAREN ANALISIA

Inkestan 781 gipuzkoar parte hartu zuen, eta horietatik 519k bete zuten galdetegia (% 66,48), eta 262 pertsonak (% 33,52) ez zuten inkesta bete.

- **Deba-Urolak** guztira 231 inkesta izan zituen, eta horietatik 155 bete ziren (% 67,10), eta 76 pertsonak ez zuten inkesta bete (% 32,90).
- **Bidasoa Oiartzunek** guztira 126 inkesta erregistratu zituen, 84 osatuta (% 66,66) eta 42 osatu gabe (% 33,34), batez bestekoaren antzeko betetze-tasa erakutsiz.
- **Donostialdean** 250 inkestetatik 182 bete ziren (% 72,80), eta 68 pertsonak ez zuten amaitu (% 27,20).
- **Oriak** guztira 173 inkesta zituen, eta horietatik 98 (% 56,64) bete ziren, eta 75 pertsonak ez zuten amaitu (% 43,36), erlatiboki abandonu tasarik altuena islatuz.

Barrutia	Hasi zuten	Amaitu zuten	Ez zuten amaitu	Amaitu zuten %	Ez zuten amaitu %
Bidasoa Oiartzun	126	84	42	66,66%	33,34%
Deba Urola	231	155	76	67,10%	32,90%
Donostialdea	250	182	68	72,80%	27,20%
Oria	173	98	75	56,64%	43,36%
Gipuzkoa guztira	781	519	262	66,48%	33,52%

03

GIPUKO EMAITZAK

3.1. PROFIL SOZIODEMOGRAFIKOA

Atal honek ikerketako parte-hartzaileen profil soziodemografikoa aurkezten du, bizilekuko udalerrinari, lan-egoerari, generoari, adinari, hezkuntza-mailari eta egoera ekonomikoari buruzko informazioa barne. Datu hauek ikerketaren emaitzen testuinguru egokia ahalbidetzen dute.

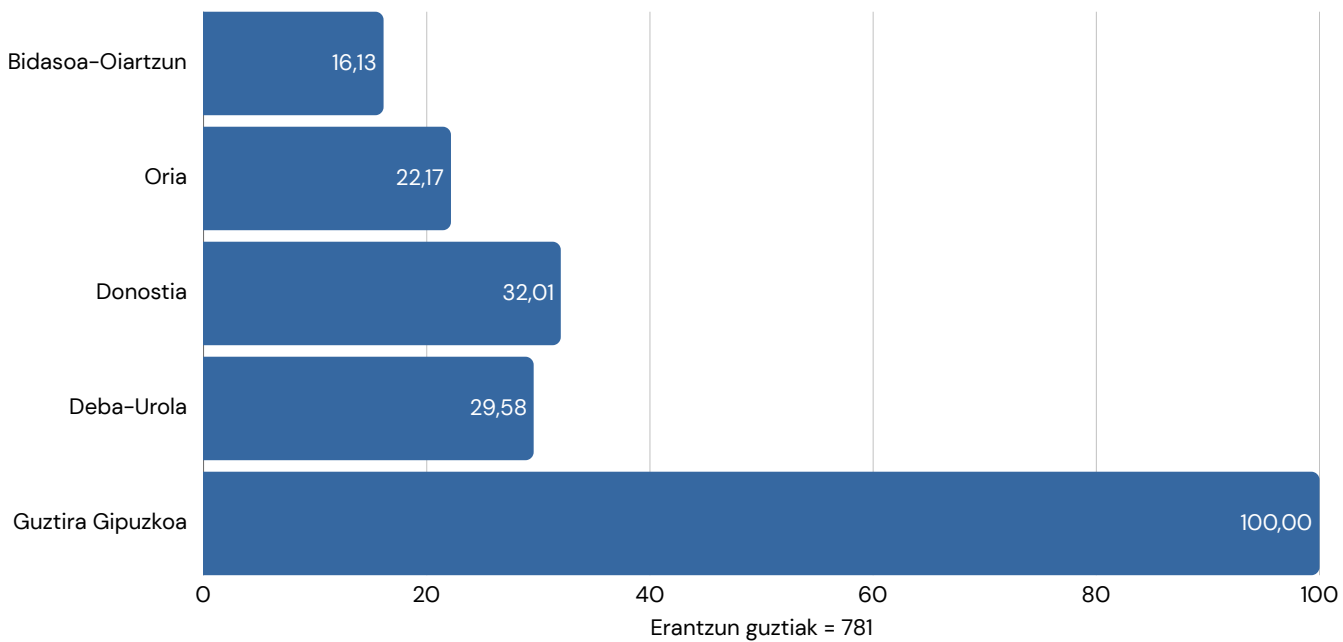
Inkestak Gipuzkoako barruti guztietako parte-hartzaileak hartu zituen barne, eta Donostialdea izan zen inkestak gehien bete zituena. Garrantzitsua da aipatzea ehunekoek galdera bakoitza erantzun zuten pertsonen kopurua islatzen dutela, parte-hartzaile guztiek ez baitute galdetegia bete.

- **Enplegu-egoerari dagokionez**, parte-hartzaile gehienak lanean ari dira (% 81,68), eta ondoren erretiratuak datoz (% 9,95). Gainerakoak langabetuen, ikasleen eta bestelako enplegu-egoeretan daudenen artean banatzen dira.
- **Generoari dagokionez**, emakumeak nagusi dira argi eta garbi (% 76,64), eta ondoren gizonak (% 21,24). Oso ehuneko txiki batek beste bat bezala identifikatzen du edo ez du erantzun nahi.
- **Adin-tarte nagusia** 36 eta 55 urte bitartekoa da, 46 eta 55 urte bitarteko adin-taldea bereziki aipagarria izanik (% 32,25).
- **Hezkuntza mailari dagokionez**, prestakuntza maila altua ikusten da, pertsona gehienek unibertsitateko ikasketak dituztela (gradua edo lizentziatura), ondoren masterrak datoz, eta Lanbide Heziketak ere presentzia handia du.
- Azkenik, **egoera ekonomikoari dagokionez**, parte-hartzaile gehienek adierazten dute beren etxeek arazorik gabe edo eroso iristen direla bizitza osorako, nahiz eta talde esanguratsu batek ia ez duela bizitza osorako eta murrizketekin iristen diola dioen.

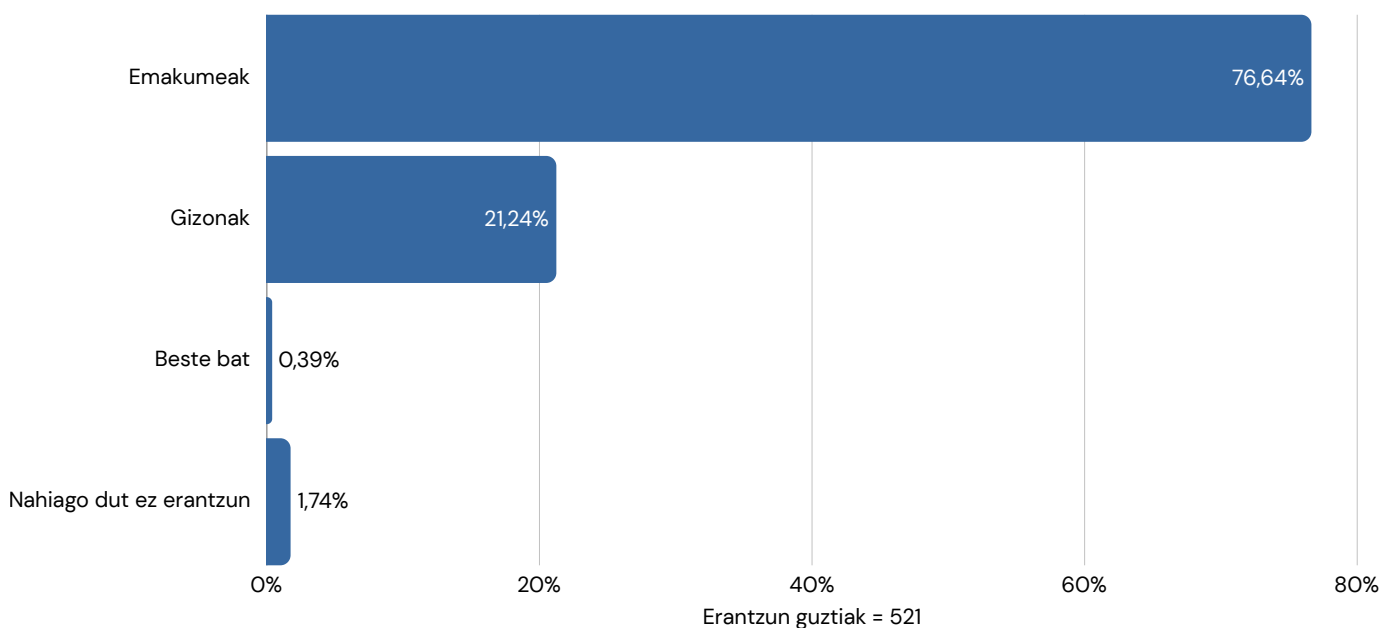
Profilek adin ertaineko helduek osatutako lagin bat islatzen du, batez ere emakumeek, hezkuntza-maila altua dutenek, gehienbat lanean ari direnek eta egoera ekonomiko nahiko egonkortzat jotzen dutenek.

3.1. PROFIL SOZIODEMOGRAFIKOA

BARRUTIAREN ARABERAKO BANAKETA

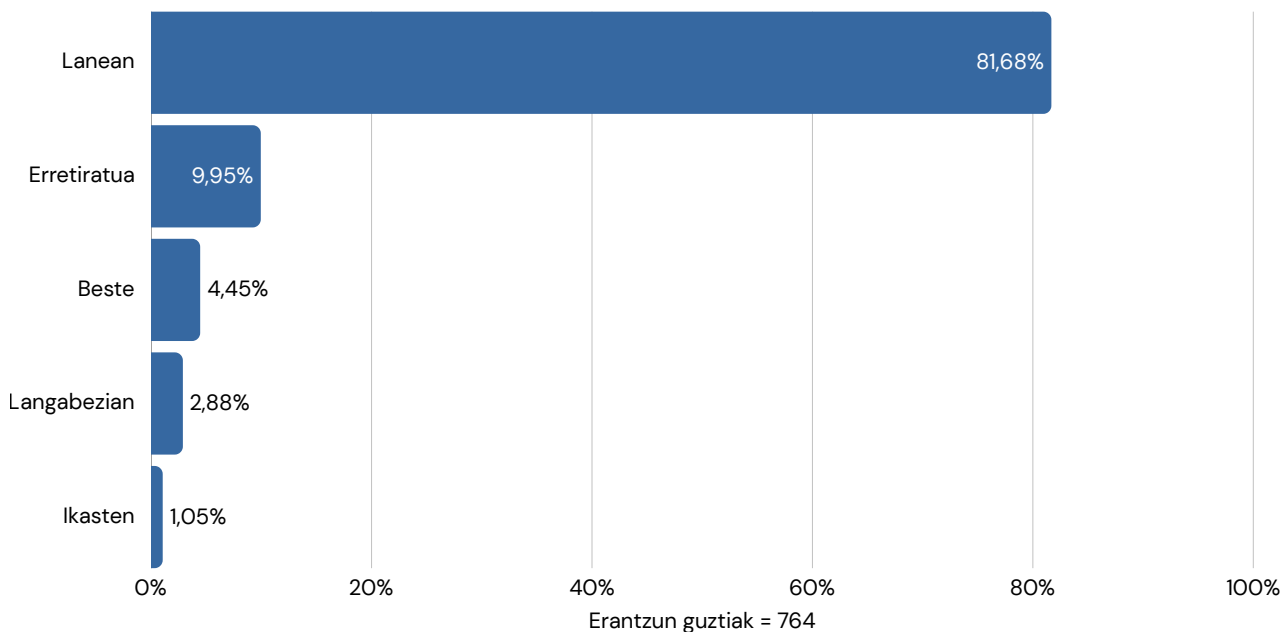

GENEROAREN ARABERAKO BANAKETA

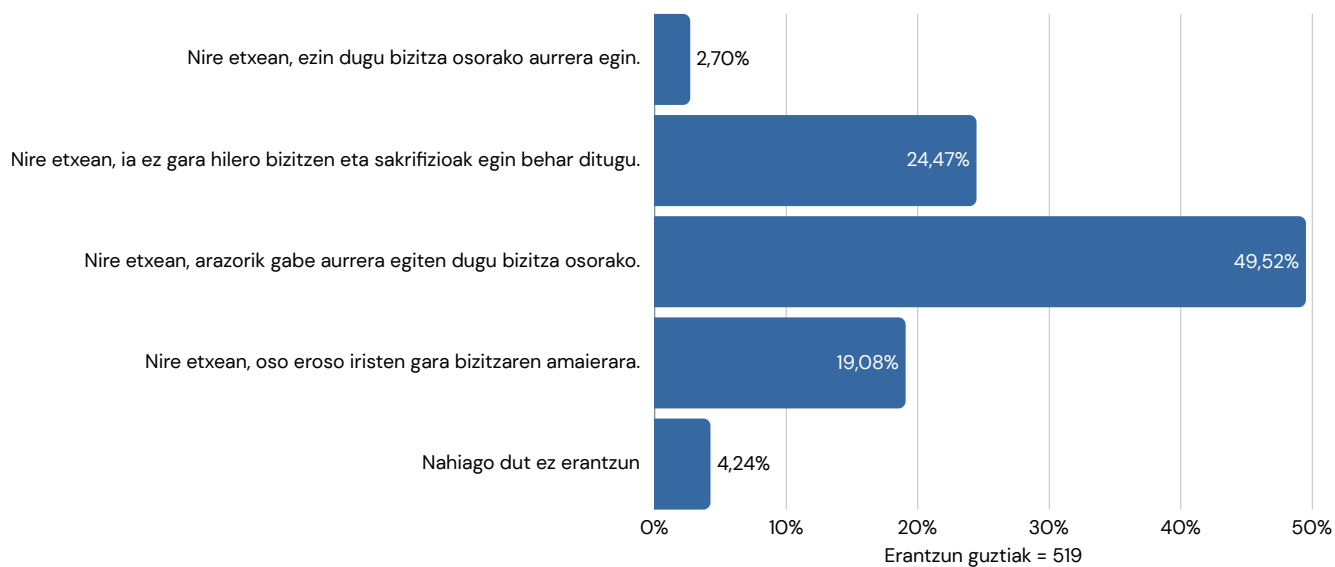

ENPLEGU EGOERAREN ARABERAKO BANAKETA

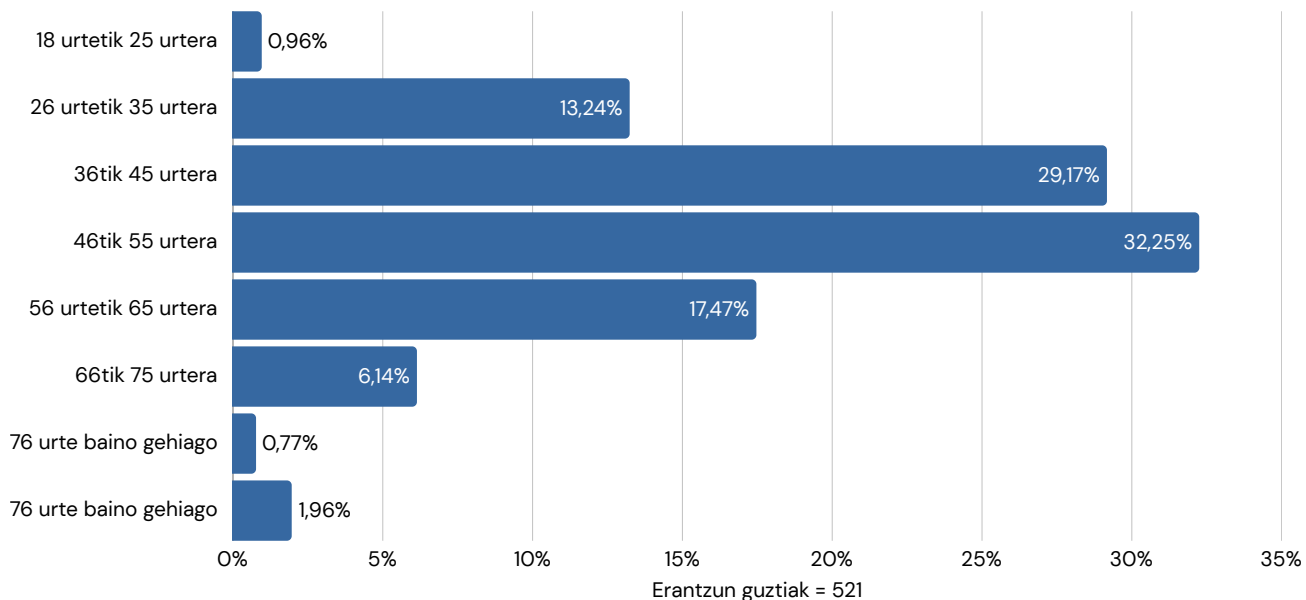

EGOERA EKONOMIKOAREN ARABERAKO BANAKETA

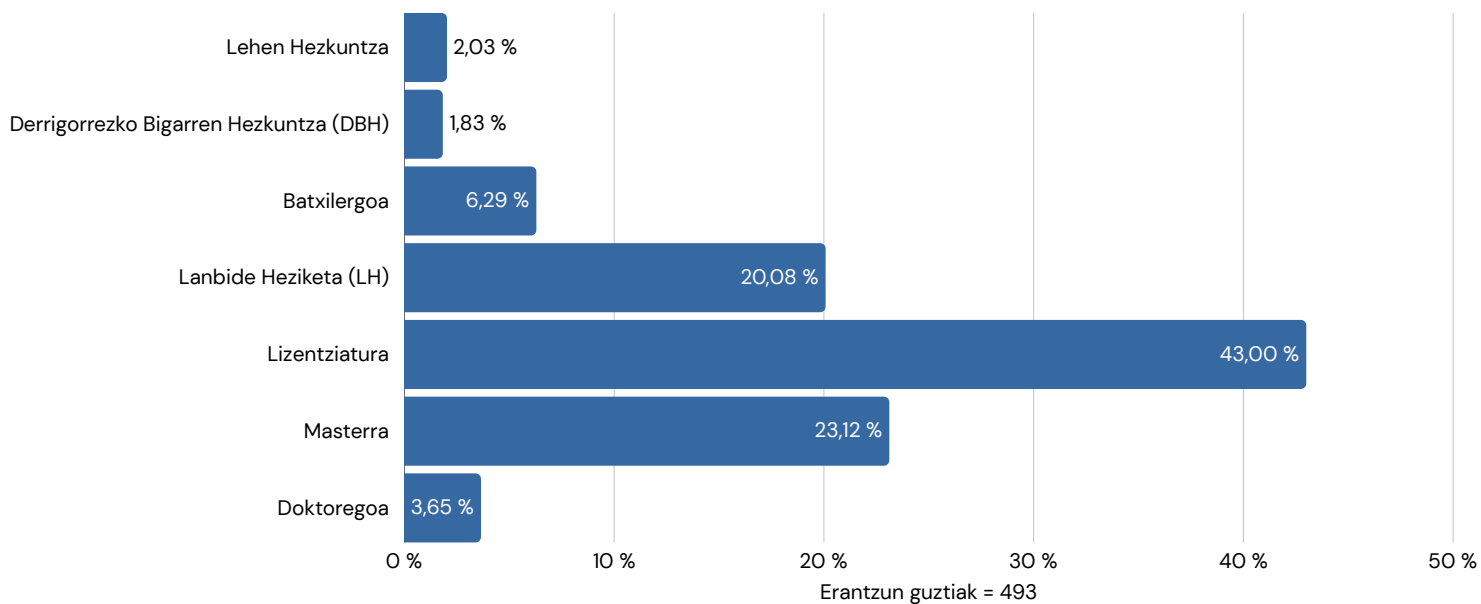

ADIN-TARTEAREN ARABERAKO BANAKETA

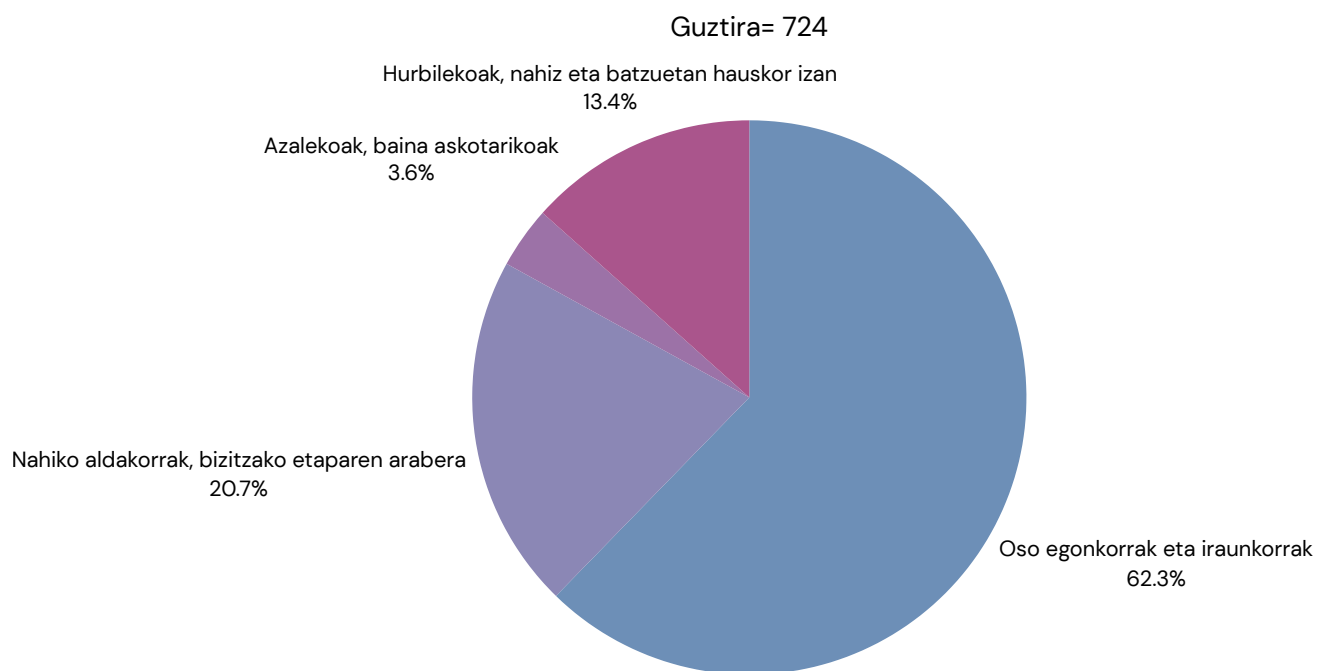

IKASKETA MAILAREN ARABERAKO BANAKETA

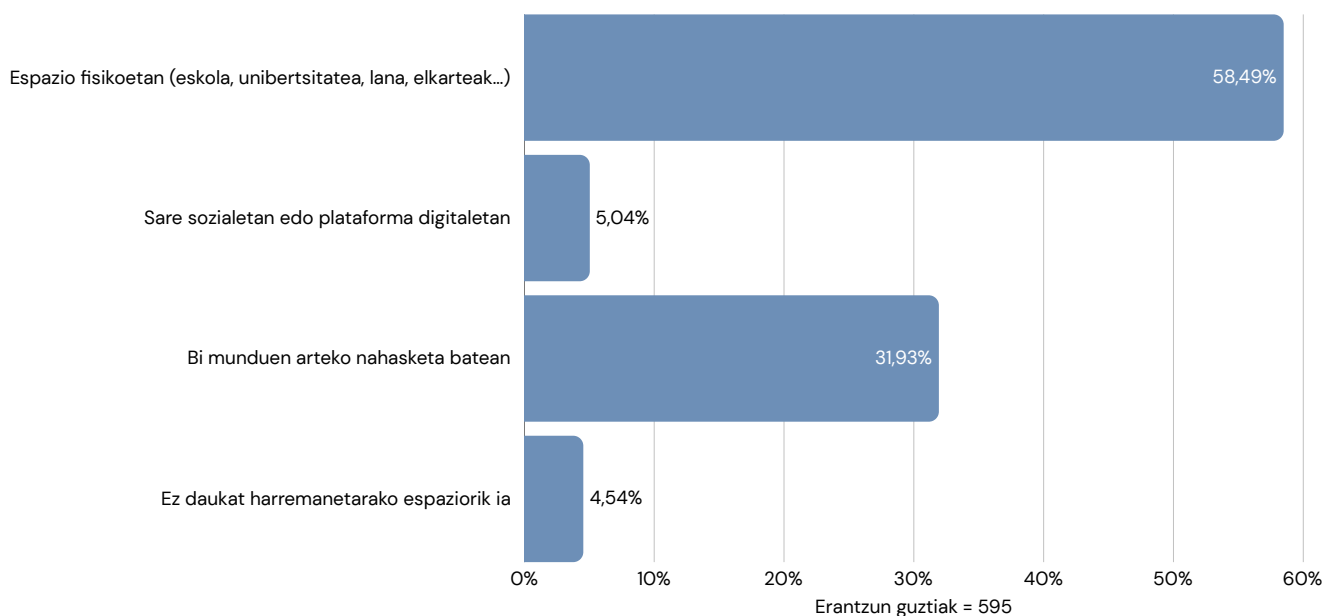

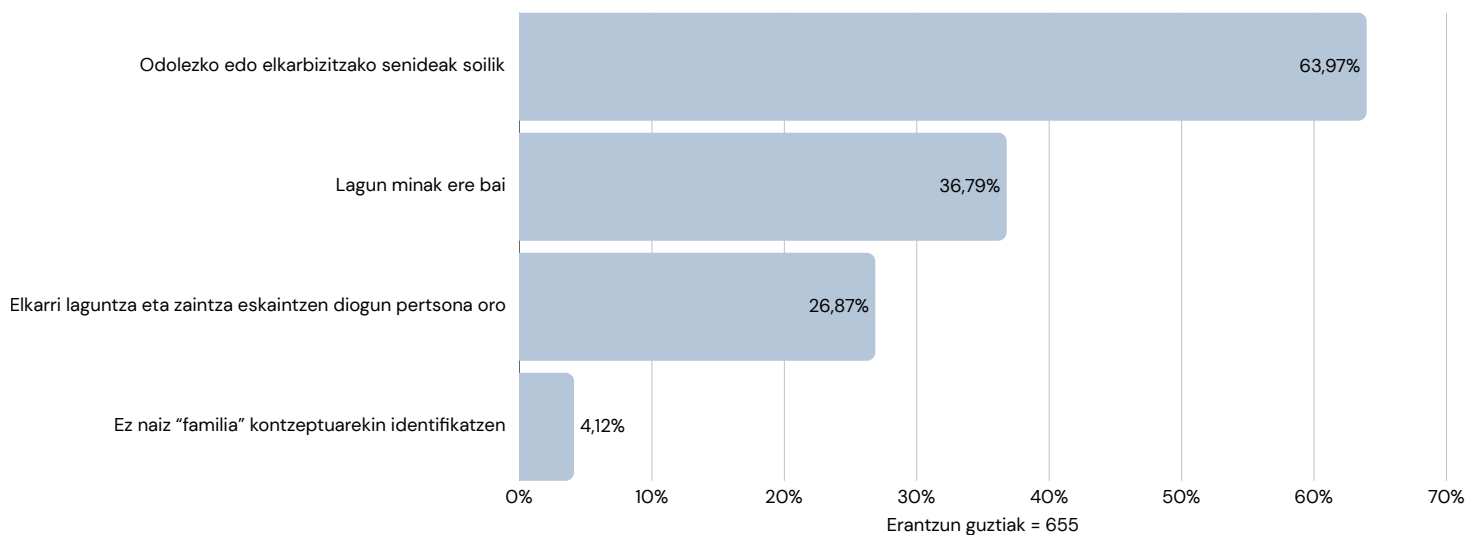
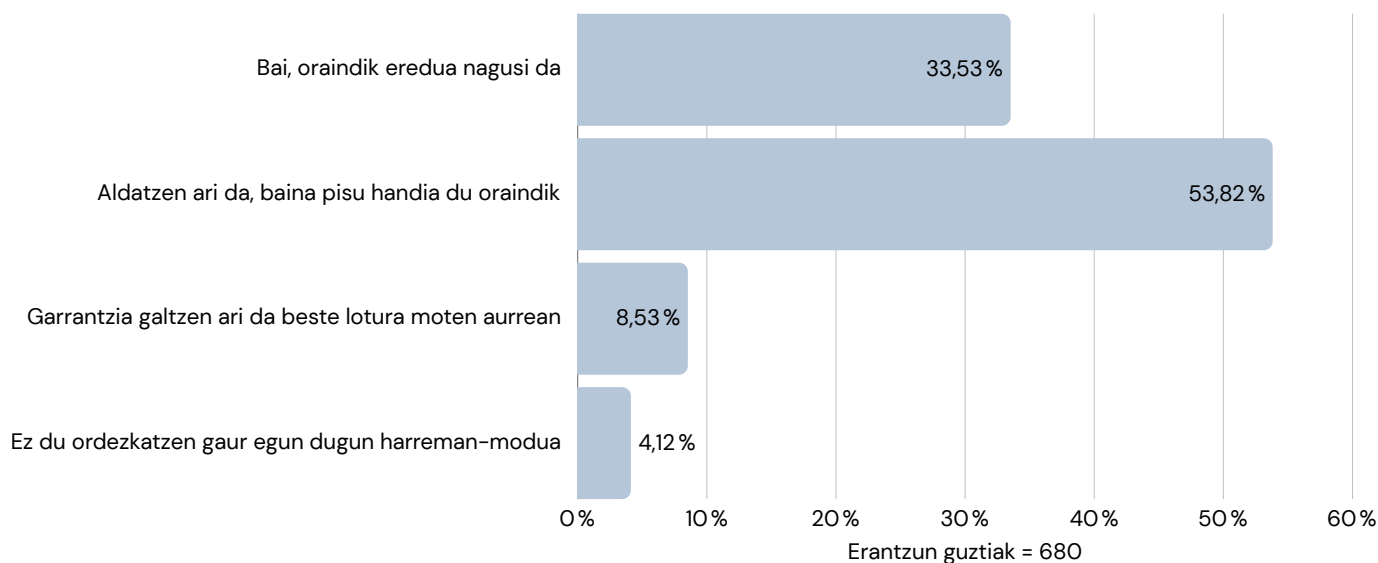
3.2. HARREMANETAN ETA GIZARTEAN DAUDEN PERTZEPZIOAK

OROKORREAN, NOLA DESKRIBATUKO ZENITUZKE ZURE HARREMAN PERTSONALAK GAUR EGUN (LAGUNAK, FAMILIA, BIKOTEA, KOMUNITATEA...)?

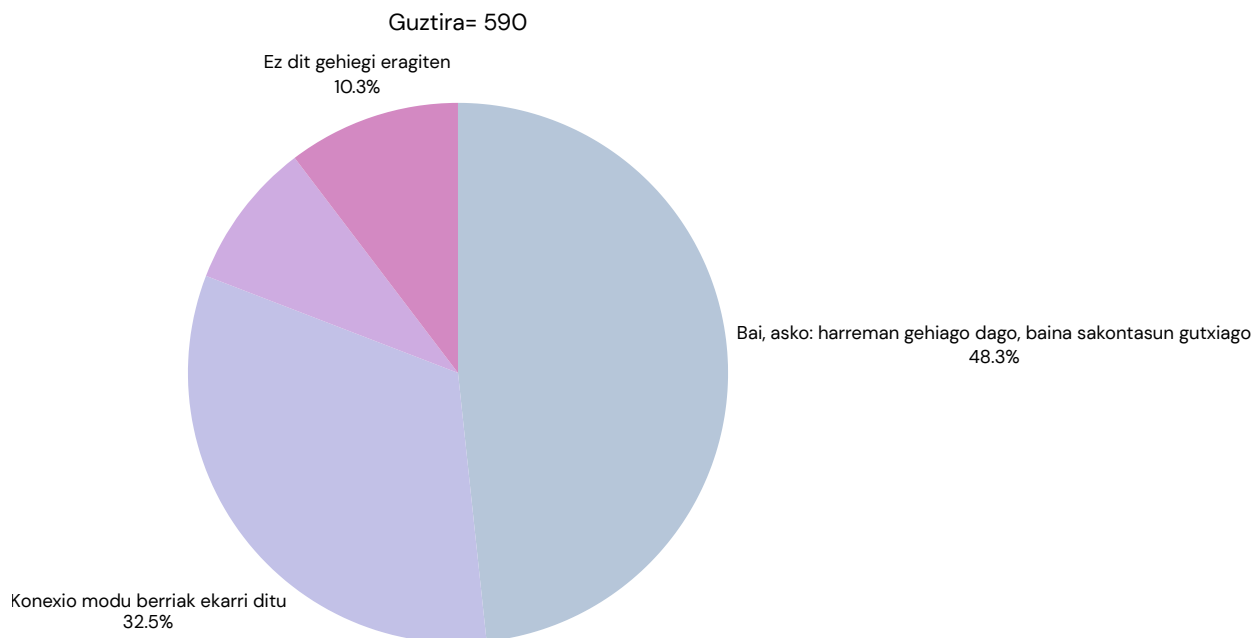

ZURE USTEZ, NON SORTZEN DIRA GAUR EGUN HARREMAN GEHIENAK?

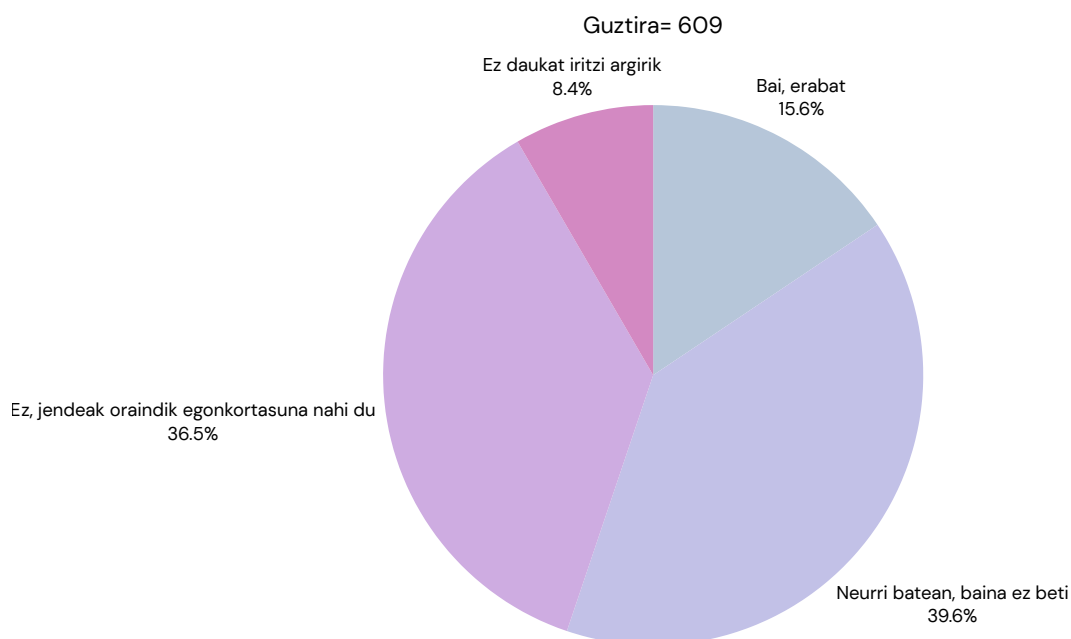

"FAMILIAZ" PENTSATZEN DUZUNEAN, NOR SARTZEN DUZU BERTAN?**USTE DUZU FAMILIA TRADIZIONALAK (AITA, AMA, SEME-ALABAK) ORAINDIK GIZARTEKO LOTURA NAGUSIAK IRUDIKATZEN DITUELA?**

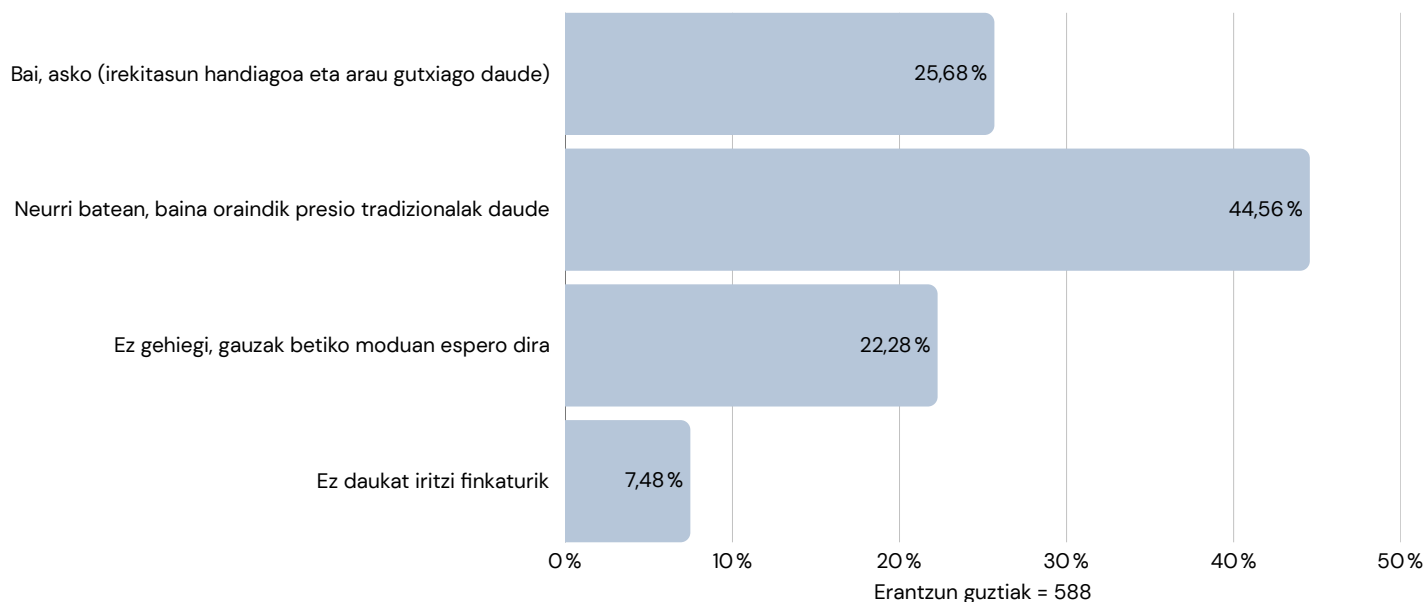
ZURE USTEZ, BIZITZA DIGITALAK (SAREAK, APLIKAZIOAK, ETENGABEKO KOMUNIKAZIOA) INTIMITATEA SORTZEKO MODUA ALDATU DU?

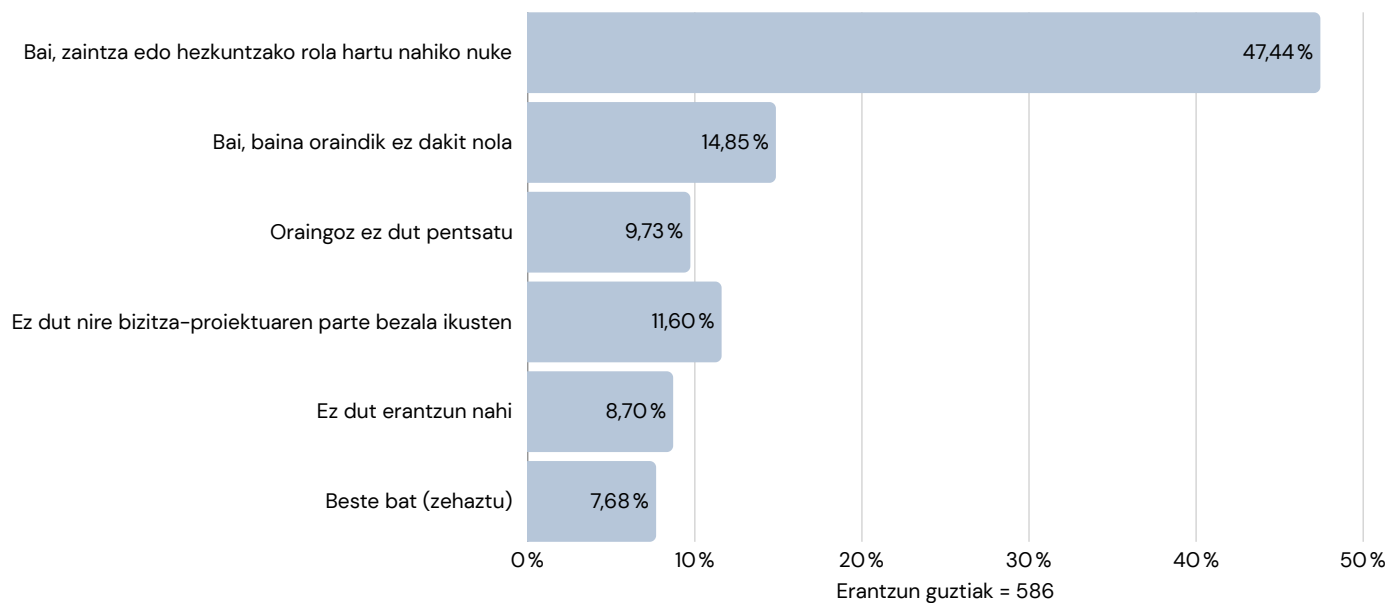
ZURE INGURUAN, USTE DUZU JOERA DAGOELA EPE LUZERAKO KONPROMISOAK (ADISKIDETASUNAK, HARREMAN ERROMANTIKOAK, LAN HARREMANAK...) SAIHESTEKO?

ZURE ESPERIENTZIAN, ALDATU AL DIRA "HARREMAN AFECTIBO EDO BIKOTE-HARREMAN BATEK IZAN BEHARKO LUKEENAREN" INGURUKO ITXAROPENAK?

ZURE BIZITZA-PROIEKTUAN, ZAINZA EDO HEZKUNTZA (HAURRAK, SENIDEAK...) SARTZEA GUSTATUKO LITZAIZUKE? (HAUTATU ZURE EGOERARI GEHIEN EGOKITZEN ZAION AUKERA)

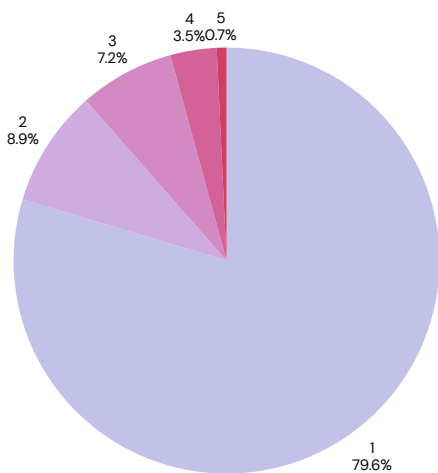
ZURE BIZITZA-PROIEKTUAN, ZAINZA EDO HEZKUNTZA (HAURRAK, SENIDEAK...) SARTZEA GUSTATUKO LITZAIZUKE? (HAUTATU ZURE EGOERARI GEHIEN EGOKITZEN ZAION AUKERA) (ERANTZUN IREKIAK)

Kategoriak	Erantzunak taldekatuta
Zaintza jada bere bizitzaren parte da	"Zaintza eta/edo heziketa rolak betetzen dituzten pertsonak (alabak/semak, senitartekoak, boluntarioak); zaintza eguneroko bizitzaren parte zentral da"
Heziketa etapa gaindituta	"Jadanik hezkuntza egin duten pertsonak; seme-alaba helduak; zaintza garrantzitsua izan zen baina jada lehentasunezkoa ez da"
Zaintza inguruabarrek diktatuta	"Zaintza rolak betetzea obligazio, desberdintasuna edo behar garrantzitsuen ondorioz, beti ez aukeraren ondorioz"
Zaintza balio edo proiektu bizitzat	"Zaintza bizi-modu gisa ulertua, erantzukizun partekatua edo proiektu pertsonalaren parte kontzientea"
Ukazioa edo ez-identifikazioa	"Zaindariaren rola zalantzan jartzea, eredia ukatzea edo kontzeptuarekin ez-identifikatzea"

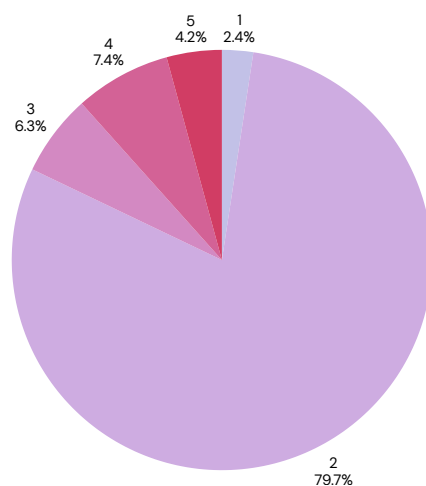
3.3. BIZI-PROIEKTUA ETA ZAINTZA

SAILKATU 1ETIK (GARRANTZITSUENA) 5ERA (GARRANTZITSUENA GUTXIEN) ZURE BIZITZAN UNE HONETAN PISU HANDIENA DUENAREN ARABERA (546 ERANTZUN)

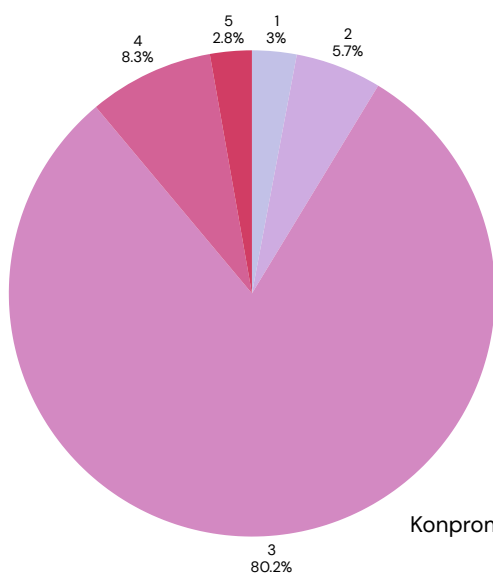
Harreman afektiboak eta adiskidetasunak

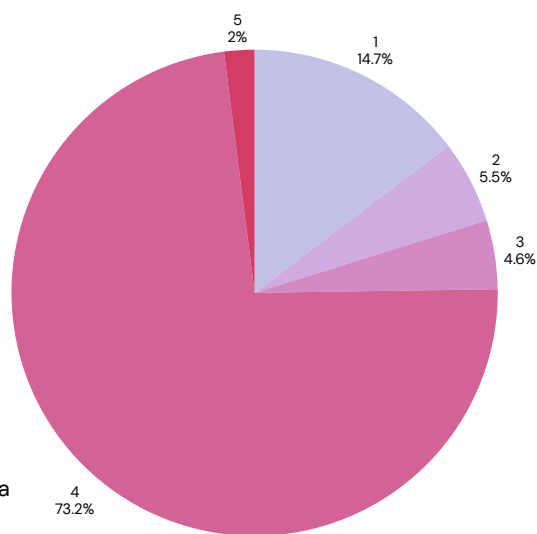
Lana edo ikasketak

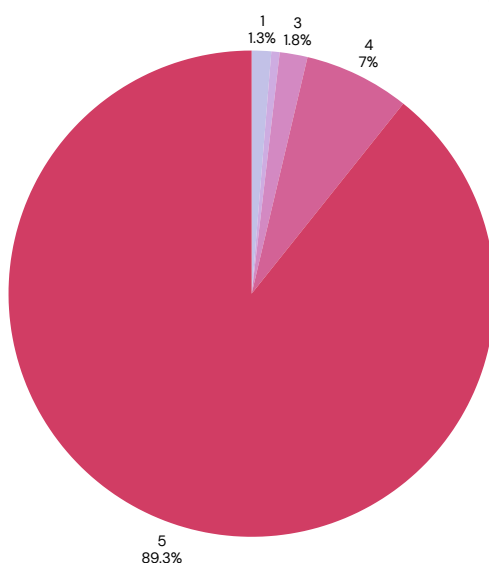
Niretzako denbora / autozaintza

Familia edo zaintza partekatua

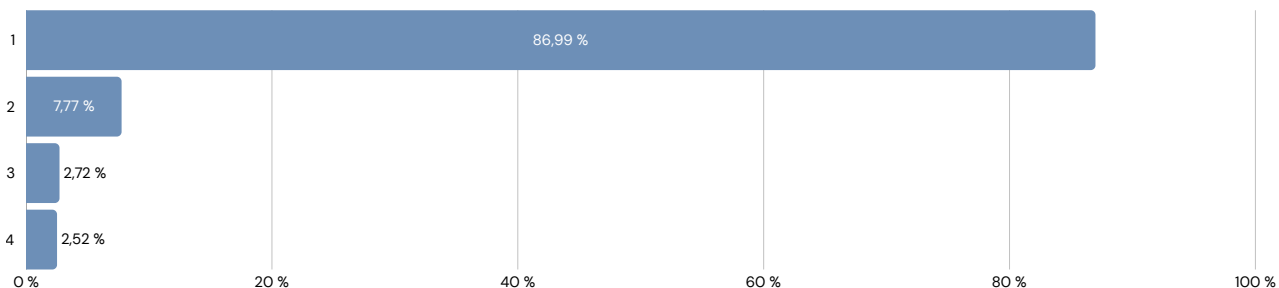
Konpromiso soziala edo komunitarioa

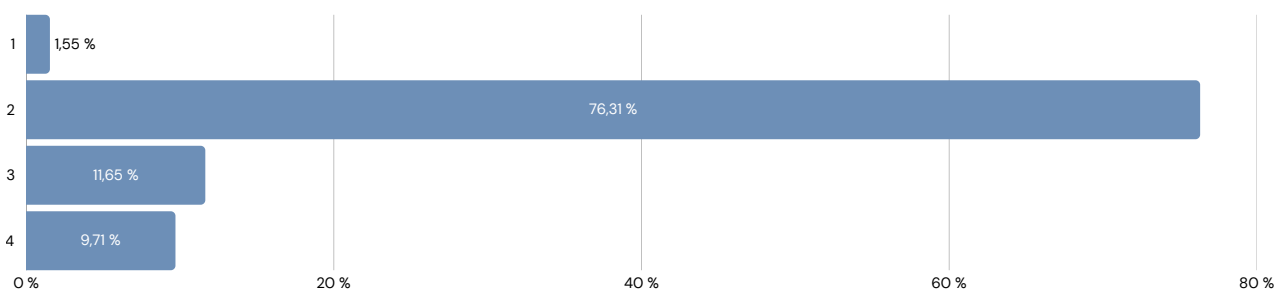
3.4. LEHENTASUNAK ETA HARREMAN FAKTOREAK

ORDENATU GARRANTZIAREN ARABERA (HANDIENETIK TXIKIENERA) HARREMAN BAT (FAMILIA, LAGUN, BIKOTE...) MANTENTZEN DUTEN FAKTOREAK: (515 ERANTZUN GUZTIRA)

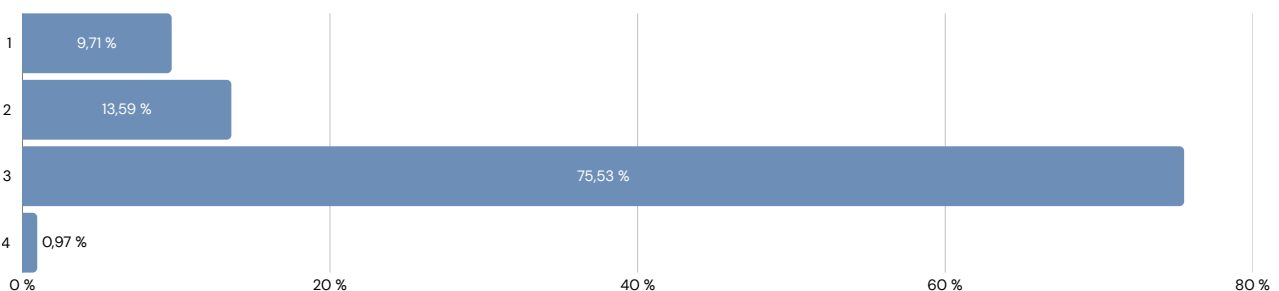
Konpromisoa eta elkarrekikotasuna

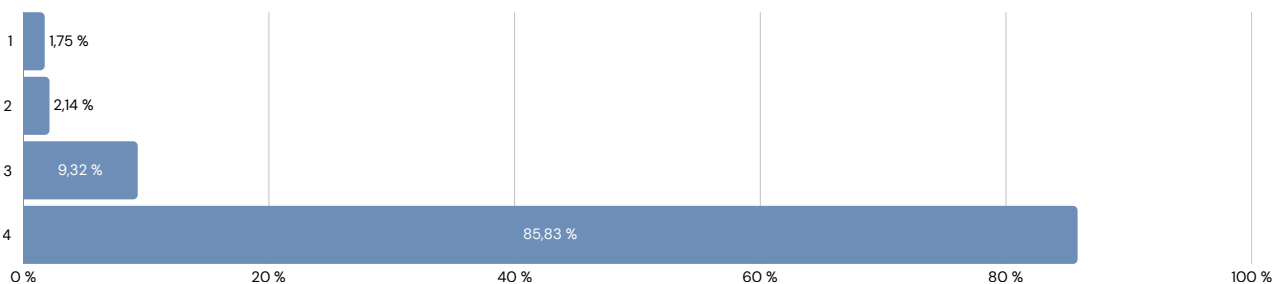
Uneko interes edo afinitateak

Laguntza edo babes emozionala

Truke edo erabilgarritasun praktikoa

ZURE USTEZ, ZERK ERAGITEN DU GAUR EGUN (EDOZEIN MOTATAKO) HARREMAN BAT FUNTZIONATZEA? (412 ERANTZUN LIBRE)

Kategoria nagusia	Deskribapen sintetikoa
Errespetua	Edozein harreman oinarrizko oinarria: bestea onartzea nola den, epaiketa edo inposaketarik gabe, mugak, erabakiak, desberdintasunak eta pertsona duintasuna errespetatuz.
Konfiantza	Segurtasun emozionalaren sentimendua, honestitatean, leialtasunean, fidelitatean eta esaten denarekin egindakoa koherentzia izatean oinarritua.
Konpromisoa	Harremana denboran zaintzeko borondate kontzientea, elkarrekiko konpromisoa eta lotura mantentzea une errazetan eta zailetan.
Komunikazioa	Hitzez, entzutez eta elkar ulertzeaz mintzatzeko, beharrei, adostasunari eta gatazkari modu osasungarrian adierazteko gaitasuna.
Maitasuna eta afektibitatea	Loturaren adierazpen emozionala, maitasun, leuntasun, hurbiltasun eta elkarrekiko aitortzaren bidez.
Enpatia eta ulermena	Bestearen lekuan jartzeko gaitasuna, bere ikuspegia ulertzeko, pazientzia erakusteko eta bere emozioen aurrean sentikortasunez erantzuteko.
Zaintza eta laguntza	Emozionalki eta praktikan laguntzea, erantzukizun afektiboa, elkarrekiko laguntza eta babesaren eta babestearen sentsazioa.
Denbora eta dedikazioa	Lotura indartzeko eta bizirik mantentzeko denbora, arreta eta presentzia kontzienteki inbertitzea.
Autonomia eta oreka	Espazio pertsonala eta independentea errespetatzea, ematea eta jasotzea oreka mantenduz.
Partekatutako balioak / proiektu komun	Balio, interes eta helburuetan adostasuna, proiektu partekatu bat edo norabide komunean eraikitzeko aukera ematen duena.
Berdintasuna eta elkarrekikotasuna	Berdintasun, erantzukizun partekatua eta lankidetzan oinarritutako harremanak, hierarkia edo desorekak saihestuz.
Ongizate pertsonala	Norberarekin ondo egotea, harreman osasuntsu eta orekatuekin iraun ahal izateko garrantzia.

04

BARRUTIEN ARTEKO JOERA NAGUSIAK

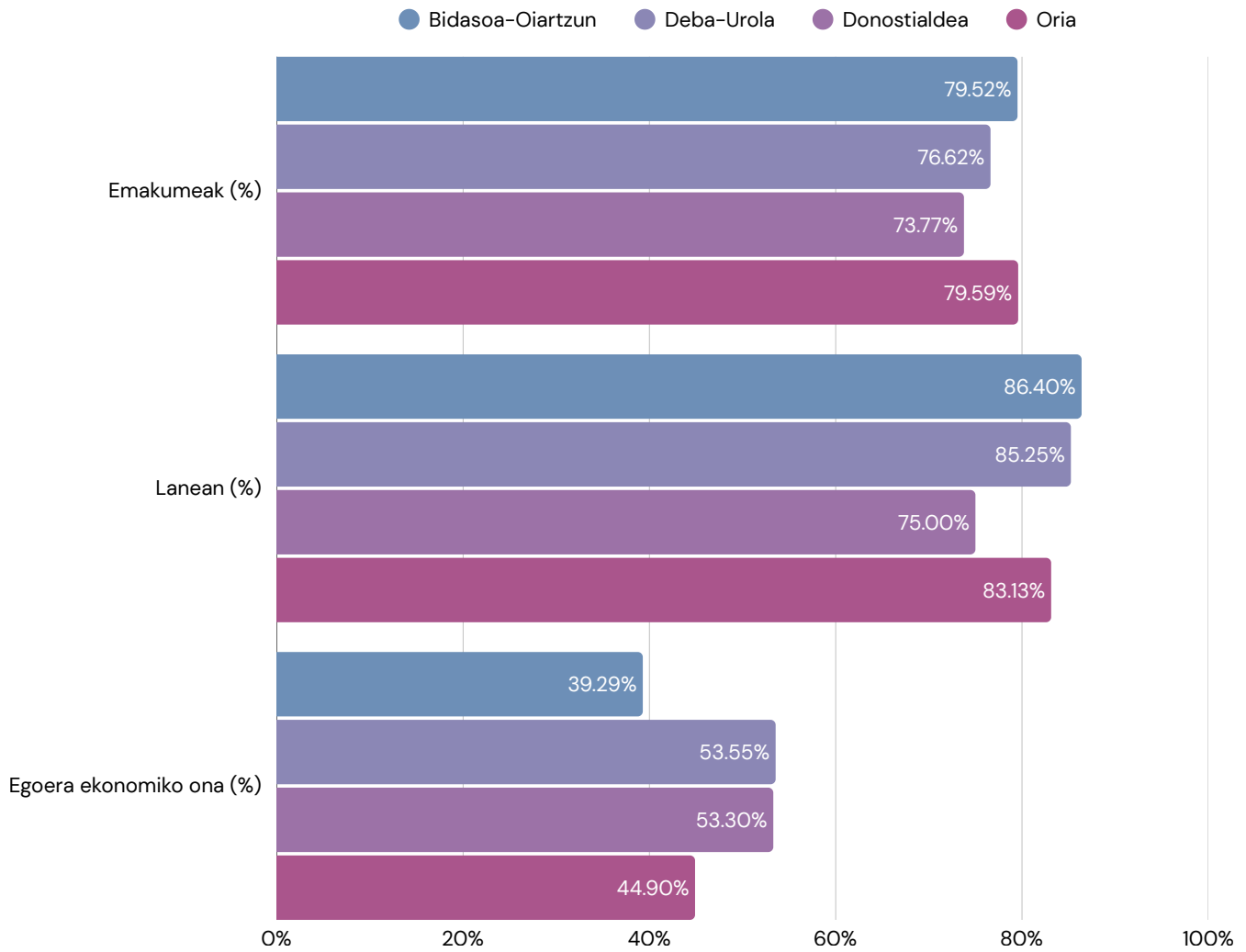
4.1. PROFIL SOZIODEMOGRAFIKOAK

Aztertutako lau barrutiek —Bidasoa-Oiartzun, Deba-Urola, Donostialdea eta Oriak— soziodemografia-profil nahiko homogeneoak mantentzen dituzte, ñabardura garrantzitsu batzuekin bada ere. Guztiek dute nagusiki emakumezkoen populazioa, adin ertaineko pertsonen presentzia handia (batez ere 36 eta 55 urte bitartekoak) eta enplegu-tasa oso altua. Egoera ekonomikoaren pertzepzioak, oro har, positiboak dira, lurraldeen arteko oparotasun ekonomikoari dagokionez aldeak daudelarik.

Barrutika alderdi nagusiak:

- **Bidasoa-Oiartzun:** Barruti honek 126 parte-hartzaile ditu, eta horietatik % 79,52 emakumeak dira. Gehien ordezkaturata dauden adin-taldeak 36–45 eta 46–55 urte bitartekoak dira (biak % 27,71), ondoren 26–35 eta 56–65 adin-taldeak datoz (% 18,07 bakoitza). Enplegu-tasa oso altua da (% 86,40), eta erretiratuen proportzioa baxua. Egoera ekonomikoari dagokionez, inkestatutakoen % 39,29k diote arazorik gabe iristen direla, eta % 21,43k oso eroso bizi direla. Hala ere, % 34,52k adierazten dute nekez iristen direla eta murrizketak egin behar dituztela, aurrekontu estua duten etxeen proportzio esanguratsua erakutsiz, nahiz eta % 2,38k soilik dioten ezin dutela biziraupena bermatu.
- **Deba-Urola:** 231 pertsonako laginarekin, Deba-Urolak profil aktibo eta lan-indarrean parte-hartze handikoa erakusten du. Inkestatutakoen % 76,62 emakumeak dira, eta adin-talde nagusiak 36–45 urte bitartekoak (% 34,62) eta 46–55 urte bitartekoak (% 30,77) dira. Enplegu-tasa altuenetako bat da (% 85,22), eta % 7,39 erretiratuta daude. Egoera ekonomikoari dagokionez, aurreikuspenak bereziki positiboak dira: % 53,55ek diote arazorik gabe iristen direla, eta % 21,29k oso eroso bizi direla. % 3,23k bakarrik adierazten dute ezin dutela iritsi, barrutiaren egonkortasun ekonomiko handia agerian utziz.
- **Donostialdea:** Donostialdean 250 pertsonak parte hartu zuten, eta horietatik % 73,77 emakumeak ziren. Adin-profila nagusiki 46–55 adin-tartean (% 29,89) eta 36–45 adin-tartean (% 26,63) kontzentratzen da, nahiz eta 56 urtetik gorako presentzia ere nabarmena den. Enplegu-tasa % 75,00koa da, eta erretiratuen ehunekoa esanguratsua da (% 16,53). Egoera ekonomikoari dagokionez, biztanleriaren erdiak baino gehiagok (% 53,30) diote zailtasunik gabe iristen direla, eta % 17,58k oso eroso bizi direla. % 21,98k nekez iristen direla adierazten badute ere, % 2,75ek soilik diote ezin dutela iritsi, eta horrek, oro har, ikuspegi ekonomiko positiboa berresten du.
- **Oria:** 173 pertsona inkestatuta, Oriak aztertutako barruti guztien artean emakumeen presentzia handiena du (% 79,59). Gehien ordezkaturata adin-taldea 46–55 urte bitartekoa da (% 42,86), eta ondoren 36–45 urte bitartekoa (% 26,53). Enplegu-tasa altuena da barrutien artean (% 83,13), eta erretiratuen ehunekoa baxua da (% 6,88). Egoera ekonomikoari dagokionez, % 44,90ek diote arazorik gabe iristen direla, eta % 16,33k oso eroso bizi direla. Hala ere, % 32,65ek nekez iristen direla adierazten dute, nahiz eta % 2,04k bakarrik esan ezin dutela iritsi. Oro har, datuek lan-oinarri sendoa eta egoera ekonomiko nahiko egonkorra duen barrutia islatzen dute.

4.1. PROFIL SOZIODEMOGRAFIKOAK

4.2. HARREMANETAN ETA GIZARTEAN DAUDEN PERTZEPZIOAK

Lau barruti guztietan harreman pertsonalen balorazioa, oro har, positiboa da, eta gehienek egonkorak eta iraunkorak direla adierazten dute. Hala ere, lurraldeen artean aldeak antzematen dira harreman horien indarraren pertzepzioan, bai eta digitalizazioak, konpromisoak, familiak eta zaintzak duten zereginen ere.

Donostialdea eta Bidasoa-Oiartzun dira harreman-egonkortasun handiena erakusten duten barrutiak; izan ere, biztanleen ia bi herenek beren harremanak oso egonkortzat jotzen dituzte. Deba-Urolan eta, bereziki, Orian, ikuspegi hori nagusi izaten jarraitzen du, baina gero eta pertsona gehiagok uste dute harremanen sendotasuna bizitzako etaparen arabera dela, eta une batzuetan aldakorrak edo ahulagoak izan daitezkeela.

Barruti guztietan, harremanak eraikitzeko gune nagusiak aurrez aurreko espazioak dira. Hala ere, Donostialdean eta Bidasoa-Oiartzunen ohikoagoak dira aurrez aurreko harremanak eta harreman digitalak uztartzen dituzten ereduak. Deba-Urolan eta Orian, aldiz, presentziazko harremanek dute protagonismo handiagoa. Sare sozialek, modu eksklusiboan erabilia, garrantzi txikia dute lurralde guztietan.

Familia tradizionalak garrantzi handia izaten jarraitzen du lau barrutietan, nahiz eta, oro har, eraldaketa-prozesuan dagoela onartzen den. Donostialdean eta Deba-Urolan jarrerak polarizatuagoak dira: batzuek familiaren zentraltasuna mantentzen dela uste dute, eta beste batzuek, berriz, pisua galtzen ari dela. Orian eta Bidasoa-Oiartzunen, aldaketa horiek modu mailakatuagoan eta progresiboagoan ulertzen dira. Aldi berean, familia-eredu zabalagoekiko irekitasuna partekatua da, bereziki Deba-Urolan eta Donostialdean.

Bizitza digitalari dagokionez, Deba-Urolan eta Donostialdean nagusi dira ikuspegi kritikoagoak: uste da harreman gehiago sortzen dituela, baina ez hain sakonak. Orian eta Bidasoa-Oiartzunen, aldiz, iritziak askotarikoagoak dira, eta digitalizazioaren eraginari buruzko jarrerak ez dira hain sendoak edo homogeneoak.

Epe luzerako konpromisoari dagokionez, barruti guztietan antzematen da konpromisoa saihesteko joera dagoela, nahiz eta egonkortasuna balio desiragarritzat jotzen den. Oriak eta Deba-Urolak ikuspegi tradizionalagoa erakusten dute alderdi honetan; Donostialdean eta Bidasoa-Oiartzunen, berriz, jarrera tartekatuagoak eta anitzagoak ageri dira.

Azkenik, seme-alaben zaintza eta hazkuntza biztanleriaren zati handi baten bizi-proiektuaren parte dira barruti guztietan, bereziki Bidasoa-Oiartzunen eta Donostialdean. Orian, aldiz, erantzunak sakabanatuagoak dira, eta rol horrekiko zalantza edo distantzia handiagoa antzematen da.

4.3. BIZI-PROIEKTUA ETA ZAINZA

Bizitzako lehentasunen analisiak lau barrutietan eredu oso koherentea erakusten du: balio-egituretan antzekotasun handiak daude, nahiz eta lurraldeen artean alde batzuk antzematen diren arlo bakoitzari ematen zaion garrantzian. Oro har, harreman afektiboak eta adiskidetasunak dira pertsona gehien lehentasun nagusia. Ondoren, lana edo ikasketak eta norberarentzako denbora eta autozainketa agertzen dira; familia eta zaintza partekatua tarteko mailan kokatzen dira, eta gizarte edo komunitatearekiko konpromisoa, berriz, lehentasun txikiena da kasu gehienetan.

Barruti guztietan, biztanleriaren gehiengo zabalak **harreman estuak eta adiskidetasunak identifikatzen ditu bizitzako lehentasun nagusitzat**. Zentritasun hori bereziki nabarmena da Orian eta Deba-Urolan, non pertsonen % 80 baino gehiagok lehen postuan kokatzen dituzten. Donostialdean eta Bidasoa-Oiartzunen ere lehentasun nagusia izaten jarraitzen dute, nahiz eta ehunekoak zertxobait baxuagoak izan. Datu hauek erakusten dute hautatutako harreman afektiboek funtsezko zeregina dutela bizitza-proiektuetan, beste eremu tradizional batzuen gainetik.

Lana edo ikasketak bigarren lehentasun nagusia dira lau barrutietan. Deba-Urolan eta Orian arlo honi ematen zaion garrantzia bereziki handia da, biztanleriaren lau bostenetik gora bigarren postuan kokatzen baitute. Donostialdean eta Bidasoa-Oiartzunen ere hierarkia hori mantentzen da, nahiz eta erantzunak anitzagoak izan; horrek ibilbide profesional eta hezitzaile askotarikoagoak daudela iradokitzen du.

Norberarentzako denbora eta autozainketa hirugarren mailan agertzen dira modu sistematikoan. Lau barrutietan, biztanleriaren hiru laurden inguruk kokatzen dute posizio horretan, eta horrek adierazten du ongizate pertsonalaren garrantziaz kontzientzia partekatua dagoela, nahiz eta oraindik harremanen eta lanaren atzetik egon. Oriak eta Deba-Urolak lehentasun honen kokapen koherenteagoa erakusten dute; Donostialdean eta Bidasoa-Oiartzunen, aldiz, aldakortasun pixka bat handiagoa antzematen da.

Familia eta zaintza partekatua laugarren lehentasun gisa agertzen dira barruti guztietan, nahiz eta duten pisu sinbolikoa aldatu egiten den. Deba-Urolan eta Donostialdean arlo honi lehentasun handiagoa ematen dioten pertsonen proportzioa altuagoa da, ziurrenik jada hartutako zaintza-erantzukizunek eraginda. Orian eta Bidasoa-Oiartzunen, aldiz, familia eta zaintza bigarren mailakoagoak dira, harreman afektibo hautatuen garrantzia familia-lotura tradizionalen gainetik jarritz.

Azkenik, **gizarte edo komunitatearekiko konpromisoa da lau barrutietan lehentasun txikiena**. Biztanleriaren % 85ek baino gehiagok azken postuan kokatzen du, bereziki Deba-Urolan eta Orian. Emaitza honek erakusten du harreman pertsonalei balio handia ematen zaiela, baina inplikazio kolektiboak pisu txikiagoa duela egungo bizitza-proiektuetan.

Oro har, emaitzek bizitzako lehentasunen eredu argia islatzen dute, **dimentsio pertsonal eta erlazioaletan oinarritua**. **Eredu horretan, lotura emozionalek, lanak eta norbanakoaren ongizateak eguneroko bizitza egituratzen dute, eta familiaren zainzak eta, batez ere, komunitatearekiko konpromisoak bigarren mailako tokia hartzen dute**. Eskualdeen arteko desberdintasunek ez dute eredu orokor hau zalantzan jartzen, baina bai ñabartzen dute arlo bakoitzak lurralde bakoitzean duen pisu erlatiboa, testuinguru sozial eta bizigarriaren arabera.

4.4. LEHENTASUNAK ETA HARREMAN FAKTOREAK

Biztanleriak harreman bat mantentzeko garrantzitsuentzat jotzen dituen faktoreen analisiak —harreman familiarretan, adiskidetasunean zein harreman erromantikoetan— oso eredu koherentea erakusten du lau barrutietan. Koherentzia hori bai lehentasunen ordenan, bai harremanei egozten zaien esanahi sinbolikoan ageri da. **Oro har, harremanak konpromisoan, elkarrekikotasunean eta zaintza emozionalean oinarritutako lotura gisa ulertzen dira; aldiz, osagai utilitarioek edo interes instrumentalek bigarren mailako garrantzia dute.**

Deba-Urolan, konpromisoa eta elkarrekikotasuna dira harremanen oinarri nagusiak: ia pertsonen % 90ek faktore garrantzitsuenen artean kokatzen dituzte. Ondoren agertzen dira interes edo afinitate partekatuak, eta hirugarren mailan, laguntza emozionala. Truke praktikoa edo erabilgarritasun hutsa, berriz, ia inork ez du harreman baten oinarritzat jotzen. Erantzun irekiek ikuspegi hori sendotzen dute, konfiantza, leialtasuna, komunikazioa, elkarrekiko errespetua eta zaintza emozionala azpimarratuz, baita harremanak denboran zehar aukeratu eta aktiboki landu behar direla dioen ideia ere.

Bidasoa-Oiartzunen, emaitzek antzeko ereduak erakusten dute. Biztanleriaren lau bostenetik gorak konpromisoa eta elkarrekikotasuna lehenesten ditu, eta ondoren interes partekatuak eta laguntza emozionala agertzen dira, pertsonaren arabera lehentasun-ordena aldatuz. Truke praktikoa, kasu honetan ere, azken postuan dago. Erantzun kualitatiboek harreman seguruak eraikitzearen garrantzia azpimarratzen dute, konfiantzan, komunikazioan, enpatian eta autonomia pertsonalarekiko errespetuan oinarrituta, hurbiltasunaren eta espazio pertsonalaren arteko oreka beharrezkoa dela nabarmenduz.

Donostialdean, emaitzek harreman-eredu bera berresten dute. Konpromisoa eta elkarrekikotasuna dira faktore nagusiak gehiengo zabalaren ustez, eta ondoren interes partekatuak eta laguntza emozionala kokatzen dira. Truke utilitarioa berriro ere azken tokian agertzen da. Erantzun irekiek egungo harremanen hauskortasunari buruzko gogoeta sakonagoak jasotzen dituzte, zintzotasuna, egonkortasuna, elkarrekiko zaintza eta erantzukizun emozionala funtsezkotzat jotz, baita azaleko edo iragankorrak direla hautematen diren harreman-ereduen kritika ere.

Orian ere ereduak koherentzia handia erakusten du. Konpromisoa eta elkarrekikotasuna dira harremanen erdigunea, ondoren interes partekatuak eta laguntza emozionala datozelarik. Truke praktikoa ez da garrantzitsutzat hartzen harreman baten oinarri gisa. Erantzun irekiek bereziki azpimarratzen dituzte konfiantza, enpatia, komunikazioa eta errespetua, harremanari denbora eta arreta eskaintzearen garrantziarekin batera, baita norbanakoaren autonomian oinarritutako proiektu partekatuak eraikitzearen beharra ere.

Oro har, atal honek **harremanen kontzepzio argi bat erakusten du, loturan eta zaintzan oinarritua**. Elkarrekiko konpromisoa, elkarrekikotasuna eta laguntza emozionala dira harremanen zutabe nagusiak; interes partekatuek kohesio-elementu garrantzitsu gisa funtzionatzen dute, baina betiere loturaren kalitatearen menpe. Aitzitik, erabilgarritasun praktikoa bigarren mailako edo ia bazterreko elementutzat hartzen da.

Eskualdeen arteko antzekotasunak oso handiak dira, eta horrek lurralde osoan partekatutako harreman-esparru bat dagoela iradokitzen du. **Aldi berean, erantzun irekiek gaur egungo harremanen hauskortasunari buruzko kezka orokorra agerian uzten dute, eta konpromisoa, autonomia pertsonala eta ongizate emozionala uztartzeko gai diren harreman kontzienteago, zainduago eta iraunkorragoen beharra adierazten dute.**

05

ONDORIO OROKORRAK

Gipuzkoan, **harreman pertsonalen pertzepzioa, oro har, positiboa eta egonkorra da, nahiz eta gizarte- eta kultura-aldaketa etengabeen kontzientziak ñabardurak sartzen dituen.** Biztanleriaren gehiengoak bere harremanak egonkorak eta iraunkorak direla adierazten du, eta horrek erakusten du, harremanen hauskortasunari buruzko diskurtsoak gorabehera, lotura estuetan egonkortasun- eta jarraitutasun-esperientzia zabala dagoela. Hala ere, pertsona kopuru esanguratsu batek onartzen du harremanak aldakorragoak edo hauskorragoak izan daitezkeela bizitzako etaparen arabera, eta horrek harreman-ibilbide ez hain linealak eta moldagarriagoak iradokitzen ditu.

Harremanak sortzeko gune nagusiak oraindik ere espazio fisiko tradizionalak dira (eskola, lana, elkarteak), nahiz eta gero eta ohikoagoa den aurrez aurreko harremanak eta harreman digitalak uztartzen dituen ereduak. Sare eta plataforma digitalek ez dituzte harreman fisikoak ordezkatzeko, baina bai eraldatzen dituzte, harremanak izateko modu berriak sortuz. Biztanleriaren zati handi baten ustez, kanal digitalek harreman kopurua handitu dute, baina askotan sakontasunaren kaltetan.

Familiaren kontzeptua, neurri handi batean, oraindik odol-loturetan edo bizikidetzan oinarritzen da, baina argi dago definizio zabalagoetara irekitzen ari dela. Gero eta gehiago barne hartzen ditu adiskidetasun estuak eta zaintza edo elkarrekiko laguntza partekatzen dituzten harremanak. Testuinguru honetan, familia tradizionalak pisu sinboliko handia izaten jarraitzen du, baina gehienek uste dute eraldaketa-prozesu batean dagoela, beste harreman-eredu batzuekin batera biziz.

Konpromisoari dagokionez, pertzepzio soziala anbiguala da. Alde batetik, pertsona askok uste dute epe luzerako konpromisoak saihesteko joera dagoela; bestetik, antzeko proportzio batek adierazten du egonkortasuna bilatzen jarraitzen dela. Anbigualtasun horrek erakusten du gizartea harreman-segurtasunaren desiraren eta hura mantentzeko dauden zailtasun estruktural, kultural eta emozionalen artean dagoela. Aldi berean, onartzen da harreman erromantikoei lotutako itzaropenak aldatu egin direla: arau malguagoak eta irekitasun handiagoa daude, nahiz eta oraindik eredu eta presio tradizionalek indarra duten.

Zaintzak eta seme-alaben hazkuntzak leku zentral baina konplexua hartzen dute Gipuzkoako biztanleen bizi-proiektuetan. Pertsonen ia erdiak argi adierazten du zaintza- edo guraso-rolak hartzeko nahia, eta beste ehuneko esanguratsu batek borondate hori adierazten du, nahiz eta noiz eta nola zalantzak izan. Horrek erakusten du zaintzak balio sozial sendoa izaten jarraitzen duela, baina ez dela beti proiektu planifikatu edo modu kontzientean antolatutako bat.

Azkenik, erantzun irekierrealitate esanguratsu bat azaleratzen dute: pertsona askorentzat zaintza ez da etorkizuneko aukera bat, baizik eta oraingo edo iraganeko esperientzia bat. Biztanleriaren zati handi batek dagoeneko hartu ditu, edo hartzen ari da, haurren, adineko senideen edo mendekotasuna duten beste pertsona batzuen zaintza-eginkizunak. Horrek agerian uzten du zaintza, askotan, bizitzako egoerek ezarritako erantzukizun gisa agertzen dela, eta ez beti aukera libre eta hautatu baten ondorio gisa.

Aldi berean, nekearen, desberdintasunaren eta aitortza-beharraren inguruko diskurtsoak gero eta presentzia handiagoa hartzen ari dira, bereziki zaintzak denboran zehar dakarren zama iraunkorrari dagokionez. Testuinguru horretan, zaintzaren balorazio etiko eta emozionala bateragarri egiten da, modu inplizituan bada ere, zaintza hori neke pertsonalik gabe eta modu jasangarrian mantentzeko baldintza sozial, instituzional eta erantzukizun partekatatu hobeak eskatzeko beharrekin.

Gipuzkoan, bizitzako lehentasunek egitura oso argia erakusten dute: lehen postuan harreman afektiboak eta adiskidetasunak kokatzen dira; ondoren, lana edo ikasketak; eta hirugarrenik, norberarentzako denbora eta autozainketa. Familia eta zaintza partekatua tarteko mailan agertzen dira, eta gizarte edo komunitatearekiko konpromisoa azken postuan kokatzen da etengabe. Horrek adierazten du orientazio nagusia harreman estuetan eta hurbiletan dagoela, inplikazio kolektibo formalaren gainetik.

Harreman bat mantentzen duten faktoreei dagokienez, adostasun-maila oso altua da: konpromisoa eta elkarrekikotasuna dira, alde handiz, gehien baloratzen diren elementuak. Ondoren datoz laguntza emozionala eta interes partekatutak, eta azkenik, oso urrun, truke utilitario edo praktikoa. Horrek erakusten du harremanak funtsean elkarrekiko inplikazioan eta zaintzan oinarritutako lotura gisa ulertzen direla, eta ez helburu instrumental hutsetara bideratutako harreman gisa.

Erantzun kualitatiboek ikuspegi hori sendotzen dute. Errespetua, konfiantza, konpromisoa, komunikazioa, enpatia eta elkarrekiko zaintza bezalako kontzeptuak etengabe agertzen dira. Errespetuaren inguruko adostasun ia orokorrak agerian uzten du, harreman-aniztasunaren eta aldaketa normatiboen testuinguruan, balio hori bizikidetzara afektiborako gutxieneko oinarri etiko gisa funtzionatzen duela.

Oro har, datuek Gipuzkoako gizartearen irudi bat marrazten dute: harremanak, konpromisoa eta zaintza sakonki baloratzen dituen gizartea da, baina balio horiek gizarte-eraldaketaren, ziurgabetasun existentzialaren eta idealen eta eguneroko errealitatearen arteko tentsioen testuinguruan bizi dituen. Loturari eta egonkortasunari uko egin gabe, gero eta gehiago eskatzen dira harreman kontzienteagoak, solidarioagoak eta bidezkoagoak, bai bizitza pertsonalean, bai esparru sozialean.

INKESTA:

**SAREAK ETA LOTURAK:
NOLA ERLAZIONATZEN
GARA**

